

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/439/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512209906
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512209906.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ladislava Čakociho a JUDr. Pavla Tkáča, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Údernícka č. 5, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. so sídlom v Bratislave, Údernícka č. 5, proti žalovanej R. R., V. X. N. Č.. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Važecká č. 16, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Námestie SNP č. 7, o zaplatenie 399,06 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie dňa 26.3.2013 č.k. 10C 270/2012-54 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobcu zamietol, žalovanej náhradu trov konania nepriznal a žalobcu zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na trovách konania sumu 86,11 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Pri rozhodovaní vychádzal súd zo zistenia, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa XX.X.XXXX zmluvu o bežnom účte, na ktorom bolo žalovanej zriadené prečerpanie (tzv. kontokorentný úver) vo výške 15.000,- Sk. Žalovaná nedodržala podmienky zmluvy, keďže úver riadne a včas nesplácala. Pohľadávka prečerpaním účtu vznikla ku dňu postúpeniu dňa X.XX.XXXX v sume 429,49 eura a pozostávala z neuhradenej istiny v sume 391,45 eura a riadneho úroku 38,- eur. Súd ďalej vychádzal zo zistenia, že pohľadávka žalobcu voči žalovanej vznikla v roku 2006 a nárok na súde bol uplatnený dňa 12.6.2012, teda po zákonnej 3-ročnej premlčacej dobe.

Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní dospel súd prvého stupňa k záveru prihliadajúc na vznesenú námietku premlčania vedľajším účastníkom, že nárok žalobcu nie je dôvodný, pretože tento je premlčaný podľa ust. § 101 Obč. zákonníka uplynutím 3-ročnej premlčacej doby. Vo vzťahu k dohode o uznaní záväzku zo dňa XX.X.XXXX súd konštatoval, že možno mať pochybnosti o tom, že ide o skutočný prejav vôle dlžníka (z iných konaní vyplýva, že dlžníkom neboli osobne podpísané). Podľa názoru súdu ide o uznanie už premlčaného dlhu a súd mal za to, že ide o nekalé praktiky žalobcu v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 7 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a teda je neplatná, preto súd na túto dohodu neprihliadal. Podľa jeho názoru nemožno poskytovať súdnu ochranu práv po použití nekalej obchodnej praktiky, uznanie dlhu vo formulári, ktorý

žalobca použil k neurčitému počtu dlžníkov, v ktorom obsah dohody žalovaná nemôže ovplyvniť a sleduje sa cieľ žalobcu (uznanie dlhu) a nie záujem žalovanej.

Výrok o trovách konania odôvodnil s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. vychádzajúc z názoru, že žalovaná bola v konaní úspešná, avšak trovy konania nežiadala priznať, trovy konania žiadala priznať vedľajší účastník, ktorý vystupoval na strane úspešnej žalovanej, preto mu súd priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia a to za 2 úkony právnej pomoci.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrhu v celom rozsahu vyhovel, resp. aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru súd vec nesprávne právne posúdil a to na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 110 ods. 1 a § 558 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalovaná dňa XX.X.XXXX podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznala svoj záväzok voči nemu vzniknutý zo zmluvy o bežnom účte uzavretej so Všeobecnou úverovou bankou vo výške 391,45 eura s prísl. čo do dôvodu a výšky a zaviazala sa splatiť svoj záväzok. Zároveň žalovaná potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Obsahom dohody bolo uznanie dlhu zo strany žalovaného ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva je prerušenie plynutia premlčacej doby. V danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 Obč. zákonníka viazaný na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. Žalovaná sama požiadala o možnosť splácať dlh v splátkach, nakoľko nebola schopná uhradiť dlžnú sumu celú naraz. Je teda absurdné hovoriť o zhoršení postavenia spotrebiteľov uzatvorením dohody, keďže ide o prejav slobodnej vôle žalovanej. Nesúhlasí teda so zamietnutím žalobného návrhu z dôvodu premlčania, nakoľko je zrejmé, že ak by žalovaná v čase uznania dlhu nevedela o jeho premlčaní, právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t.j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, v takomto prípade nastupuje. Takýto názor zastáva aj Najvyšší súd Českej republiky v mnohých rozhodnutiach na ktoré poukazuje. Dohodou dochádza k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovanej je umožnené splácať záväzok v splátkach. Dohoda o zmene v obsahu záväzku je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, pričom navrhovateľ ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Z uvedeného vyplýva, že ustanovenie dohody o tom, že žalovaná uznala svoj záväzok nemohlo byť žalovanej vnútené ako neprijateľné podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Zastáva názor, že žalovaná potom, čo sa oboznámila s obsahom dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky.

Ďalej žalobca vyslovil aj nesúhlas s výrokom o trovách konania, ktorým bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Poukazuje na to, že vedľajší účastník - Združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenie má pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia iných krajských súdov.

Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 1,3 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ak dospel k záveru, že uznanie dlhu žalovanej je neplatné, ktoré následne aj správne právne posúdil prihliadajúc na vznesenú námietku premlčania ak žalobu zamietol. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu veci, preto odvolací súd na skutkové zistenia uvedené

v rozhodnutí súdu prvého stupňa a na právne normy, ktoré súd použil poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

K odvolaniu žalobcu je potrebné uviesť, že toto nemožno považovať za dôvodné, ak vychádza z názoru, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzavretá účastníkmi spĺňa zákonné náležitosti ohľadom uznania záväzku.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Obč. zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa článku 3 Smernice rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnosti strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa článku 3 ods. 2 smernice Rady č. 93/13/EHS podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Ako je zrejmé z citovaného zákonného ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale aj Smernice, na spotrebiteľa pri typových zmluvách dopadá ochranný režim zákazu neprijateľných zmluvných podmienok. O takýto prípad ide aj v prejednávanej veci.

V prejednávanej veci z obsahu spisu je zrejmé, že účastníci uzatvorili dňa XX.XX.XXXX dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorej obsahom je nielen forma splatenia záväzku (v pravidelných mesačných splátkach vo výške 60,- eur), ale aj uznanie záväzku žalovanou. Je nesporné, že v čase podpísania uvedenej zmluvy bol nárok žalobcu premlčaný (požiadavka žalobcu vznikla v roku 2006 a nárok na súde uplatnil dňa 12.06.2012), preto účelom uzavretej dohody bolo uznaním záväzku žalovanou a následne forma jeho splatenia. Zmluvná podmienka, ohľadom uznania záväzku nebola so žalovanou ako spotrebiteľom individuálne dojednaná a táto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Jedná sa o individuálne zmluvné dojednanie, s ktorým sa žalovaná ako spotrebiteľ síce mala možnosť pred podpisom zmluvy oboznámiť, avšak nemohla ovplyvniť jeho obsah. Uvedenú zmluvnú podmienku, ohľadom uznania záväzku si žalovaná ako spotrebiteľ nevyjedнала a nemala tak na výber, či záväzok uzná alebo nie vzhľadom na jej splnenie s ostatnými ustanoveniami zmluvy týkajúcimi sa formy splatenia záväzku, rozhodcovskej doložky a záverečnými ustanoveniami. Uvedená doložka, ohľadom uznania záväzku je neprijateľná, pretože nebola žalovanou ako spotrebiteľom osobitne vyjednaná a bola jej tak vnútené uznanie záväzku. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi súdu prvého stupňa, že uznanie záväzku vo formulári, ktorý žalobca používa k neurčitému počtu dlžníkov, v ktorom obsah dohody žalovaná nemohla ovplyvniť, sleduje cieľ žalobcu a to uznanie dlhu a nie záujem žalovanej na splácaní záväzku.

Preto ak žalobca v odvolaní uvádza, že žalovaná uznala svoj záväzok je potrebné uviesť, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami je ochranou, ktorá je spájaná s absolútnou neplatnosťou

takejto podmienky (§ 53 ods. 5 OZ) a takúto podmienku nemožno nijako ospravedlniť. Európska únia povýšila ochranu spotrebiteľa v tejto oblasti až na úroveň vnútroštátnych pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10, bod 50). Ak žalovaná porušila svoje povinnosti, žalobca má možnosť domáhať sa svojej ochrany, musí však ísť o legitímne prostriedky ochrany, za ktoré nijako nie je možné považovať postupy založené na neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Inštitútom uznania záväzku však nemožno obchádzať zákonné ustanovenia o ochrane spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch tak ako je tomu aj v prejednávanej veci.

Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalobcu vysloveným v odvolaní, že na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, pretože ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa. Uvedenou dohodou účastníkov iba došlo k zmene formy splatenia spotrebiteľského záväzku, avšak dohodou nedošlo k zmene pôvodného spotrebiteľského vzťahu, preto aj naďalej je potrebné vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam aplikovať ust. § 53 a nasl. Obč. zákonníka.

Ak žalobca v odvolaní vychádzal z iného právneho názoru, jeho právne posúdenie nemožno považovať za správne, preto odvolací súd postupom podľa § 219 O.s.p. napadnutý rozsudok v zamietavom výroku ako vecne správny potvrdil.

Za nedôvodné považuje odvolací súd odvolanie žalobcu aj ohľadom výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi. Základná námietka žalobcu smeruje k tomu, že trovy konania v prípade, ak sa vedľajší účastník nechá zastúpiť advokátom, nemožno považovať za účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva.

Odvolací súd poukazuje na čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, za podmienok ustanovených zákonom.

Teda tak ako žalobca má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, tak isto každý iný účastník súdneho konania za rovnakých podmienok môže toto právo garantované ústavou využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje O.s.p..

Podľa § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

Podľa § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal.

Možno preto konštatovať, že nie sú dané odvolacie dôvody ani vo vzťahu k výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, preto aj v tejto časti odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania vyplýva z ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešný účastník v danom prípade vedľajší účastník, ktorý si však náhradu trov konania neuplatnil a žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.